

Srdce nemá vrásky

Blanka Malá

KAZDA

Kazda

*Srdce
nemá vrásky*

Blanka Malá

KAZDA

Blanka Malá

Srdce nemá vrásky

Vydalo Nakladatelství KAZDA, s.r.o., v roce 2024.

Nové sady 2, 602 00 Brno

www.knihykazda.cz

info@knihykazda.cz

tel.: +420 725 518 237

Elektronické vydání:

Vydalo Nakladatelství KAZDA, s.r.o.

Všechna práva vyhrazena

Datum poslední aktualizace: květen 2024

Formát elektronické knihy: EPUB

ISBN 978-80-7670-182-3

Vytvoření elektronické verze PureHTML.cz, 2024

Papírové vydání:

Fotografie na obálce: archiv autorky

Obálka a ilustrace na obálce: Kristýna Franková

Ilustrace a grafická úprava: Kristýna Franková

Jazyková redakce a korektura: Hana Borovská

Korektura italštiny: Barbora Šupíková

Tisk a vazba: CPI Moravia Books, s.r.o., Pohořelice,
Česká republika

© Nakladatelství KAZDA, s. r. o., 2024

© Blanka Malá, 2024

Illustrations © Kristýna Franková, 2024

1. vydání

ISBN: 978-80-7670-171-7

Knihy lze zakoupit v knihkupectvích nebo výhodně přímo u nakladatele na www.knihykazda.cz.

*Tuto knížku bych ráda věnovala svým nejbližším,
kteří mě na mé začínající spisovatelské cestě
s láskou podporovali a stále podporují.*

*Ráda bych ji věnovala také všem čtenářkám,
které si pokračování knihy vyžádaly a se kterými mě spojuje nejen láska k Itálii,
ale i rozhodnutí, že se konečně začneme mít rády přesně takové, jaké jsme.
S našimi kvalitami, chybami i minulostí.*

S láskou Bianca

AMBULANZA

Kapitola první

Krvavé koleno

Už týden se probouzím i usínám s myšlenkami na Annu. V duchu spřádám plány, jak bych za ní mohla co nejdřív odletět. Chtěla bych jí toho tolik říct...

Osmého září jsem místo do letištní haly, jak jsem si plánovala, vcházela s Agostinem do místnosti, která byla už na první pohled studená. Její atmosféra se mi vůbec nelíbila. Navíc tady byla silně cítit dezinfekce. Okamžitě jsem zaregistrovala zvědavé pohledy lidí, kteří tu už seděli, a snažila jsem se nenavazovat s nimi oční kontakt. Mířili jsme ke dvěma prázdným židlím v pravém rohu místnosti. Ago pohledem zkontroloval, jestli jsou čisté, a naznačil mi, abych se posadila. Sedl si vedle mě a opatrně natáhl svou levou nohu s ortézou na koleno, která poutala pozornost všech přítomných. Očima jsem přešla celou místnost a můj pohled se zastavil nade dveřmi. Na zdi jsem uviděla křídou napsáno AMBULANZA. Ano, obyčejnou bílou školní křídou, chápete? Nevěřila jsem vlastním očím, že tohle je čekárna chirurgické

ambulance! Když jsem se dívala na ten nápis, tak jsem jen těžko chápala, že to není dílo místního vtipálka, ale opravdové označení ambulance v nemocnici městečka Vibo Valentia. Slyšela jsem o italském zdravotnictví ledacos, ale tady na jihu to bude nejspíš ještě větší divočina. Agostino držel v levé ruce kartičku s codice fiscale, což je číslo, kterým se v Itálii identifikujete téměř všude, a pravou mačkal moji dlaň. Podle toho, jak mi ji tiskl, jsem cítila, že je nervózní. Podívali jsme se na sebe. Za chirurgickou rouškou, která je po covidu povinná při každé návštěvě zdravotnického zařízení, jsem kulila oči a dělala grimasy.

Naklonila jsem se k němu a zašeptala: „Ago, to jsme opravdu v čekárně chirurgické ambulance?“ Znovu jsem nevěřícně obrátila zrak na křídový nápis na zdi.

„Sì, amore,“ zašeptal a nadzvedl obočí, abych pochopila, že za kalábrijskou ambulanci, která je na první pohled sto let za opicemi, opravdu nemůže.

Očima jsem rentgenovala tu zvláštní místnost, která mi ani trochu nepřipomínala podobné prostory v Čechách, a jen jsem doufala, že takhle nevypadají všechny čekárny v Itálii. Třeba je tu někde i taková, která se podobá těm našim českým. Zrakem jsem přejížděla její vybavení a všimla si bílého listu papíru připíchnutého vedle dveří. Visela tam i tužka na provázku.

Naklonila jsem se opět k Agovi a šeptem vyzvídala: „Na co je ten papír?“

„No vidíš, zapomněl jsem se zapsat,“ zvedl se ze židle a kulhavým krokem zamířil ke dveřím k tomu papíru. Nevěřícně jsme koukala, jak na něj začíná psát svoje jméno a příjmení.

Pacienti v čekárně rentgenovali pohledem jeho nohu. Ani na vteřinu už nepochybovali o tom, kdo je tady pacient a kdo jen doprovod.

Agostino se od dveří do ambulance vrátil zpátky ke mně a posadil se.

„Vy tady nemáte něco jako digitální pořadník, nebo aspoň zvonek na sestru?“ položila jsem mu šeptem další otázku.

„No, amore,“ odpověděl mi a za chirurgickou rouškou bylo vidět, jak se široce usmál.

Oči jsem měla navrch hlavy a z kabelky vytáhla mobil. Tohle si musím vyfotit a poslat Zuzce, okamžitě jsem si vzpomněla na svou obvodní lékařku.

Ta bude koukat!

Nenápadně jsem telefonem zamířila na nápis nade dveřmi a zmáčkla spoušť foťáku v telefonu.

To je kalábrijská ambulance, rok 2021... vyťukala jsem do mobilu zprávu a přidala k ní řehťající se smajlíky. Zprávu jsem odeslala nejen doktorce Zuzce, ale i kamarádce Šárce, která je zdravotní sestřička v kolínské nemocnici. Nebudou věřit, co všechno je na jihu Itálie možné!

Do čekárny vešel starší pár a žena bez otálení zamířila ke dveřím a k tužce s papírem.

Dřív, než stačila cokoliv napsat, otevřely se dveře a vyšel z nich muž středních let. Na sobě měl seprané tričko neurčité barvy, které ani trochu nepřipomínalo zdravotnický stejnokroj. Asi opravář, napadlo mě na první dobrou. Dál mi přitom vrtalo hlavou, proč ze dveří ambulance vychází opravář. Muž udělal krok dopředu, zapíchnul oči do papíru vedle dveří, rozhlédl se po čekárně a nahlas řekl:

„Signora Monelli?“

Ze židle vstala baculatější žena v černých kalhotách a růžové blůzce s flitry. Bez otálení zamířila k tomu muži.

„Prego,“ naznačil jí, že má jít dál, a udělal jí místo ve dveřích. Žena vstoupila do ordinace a on ji následoval. Až když se otočil, všimla jsem si nápisu, který měl na zádech. Velkým písmem tam stálo INFERMIERA.

„Ha! Zdravotní sestra!“ odhalila jsem definici jeho pracovního zařazení. Takže žádný opravář, ale zdravotní personál zdejší nemocnice.

Seprané tričko s límečkem, které měl muž na sobě, mě zmátlo. Vůbec jsem nepředpokládala, že zdravotník může pracovat v takovém oblečení. Nedokázala jsem ani identifikovat původní barvu jeho trička. Ta současná mi připomínala zabarvení, které nechtěně získaly moje drahé kalhotky od Victoria's secret. Když jsem si je koupila na letišti v Bergamu, měly krásnou

karamelovou barvu, která bezvadně ladila s opáleným tělem. Krajka a tenké elastické pásky v zadní části jim dodávaly na rafinovanosti a předurčovaly je, aby zaujaly důstojné místo mezi kalhotkami, které jsou takzvaně hodobóžové. Jednou se mi ale v prádelním koši nechtěně připletly do černého prádla a z pračky jsem potom vytáhla něco, co ani omylem nepřipomínalo sexy kousky z přehlídek věhlasných andílků VS. Ani malá zlatá spona ve tvaru srdíčka, která spojovala křížící se úzké pásky v zadní části kalhotek, nezachránila jejich transformaci ze sexy prádélka na odporně vypadající šněrovadla. Sakra drahý šněrovadla! Už tenkrát stály pět stovek... Po té práci nehodě už jsem si je nikdy neoblékla. Strašily na dně prádelníku ještě rok, než jsem je vyhodila.

Přesně takovou podivnou barvu mělo tričko kalábrijského zdravotního bratra. On to ale není zdravotní bratr, je to zdravotní sestra! Dobře vím, že se označení zdravotní sestra oficiálně užívá jak pro ženy, tak pro muže, ale stejně mi nejde přes pusku, když je ve zdravotnickém mundúru mužský. Říkat mu „sestři“ mi přijde přinejmenším podivné. Nejde jen o označení pohlaví, ale prostě mě tady ta čeština tahá za uši. No jen si to přestavte: „Zdravotní sestra podal pacientovi teploměr.“ Nebo: „Zdravotní sestra přinesl pacientovi léky, které pravidelně užívá.“ Brrrrr!

A co teprve, když vidíte snědé chlapisko, kterému ze sepraného trička koukají chlupaté paže, a máte mu říct:

„Sestři, nejsem objednaná, vezmete mě? Můžu si počkat v čekárně?“

Říkat mužskému „sestro“ mi přes pusku prostě nejde.

Takovou zdravotní sestřičku, společně s křídovým nápisem AMBULANZA a cárem papíru, který slouží jako oficiální pořadník, bych ukazovala všem, kdo nadávají na české zdravotnictví. Stačilo mně deset minut v kalábrijské čekárně a mám chuť vzít nohy na ramena. A nejen to, mám i strach o svého kluka, který do těch dveří chce dobrovolně vstoupit a nechat se vyšetřit.

„Ago, andiamo via?“ šeptem navrhuji, abychom raději odešli.

Podle mě by si to s tou návštěvou kalábrijské ambulance měl raději rozmyslet.

„Stai tranquilla amore, non ti preoccupare...“ uklidňoval mě, že se nemusím ničeho obávat.

Nepomohlo to. Nelíbilo se mi tady ani trochu, a kdybych měla nějakou bolest, jsem si jistá, že po tom, co jsem tady za těch 10 minut viděla, by mě určitě přešla.

V telefonu mi cinkla zpráva.

Aha, holky už asi reagují na moji fotku z ambulance v Kalábrii. No jasně, to se dalo čekat. Smajlíci s údivem a protáčejícíma se očima.

„Signor Pontoriero?“ odtrhl mě od telefonu hlas té podivné zdravotní sestry.

Agostino vzal do ruky kartičku s codice fiscale a podal ji tomu chlápku. Jakmile se za ním zavřely dveře, začala jsem se nervózně vrtět na židli. Moje fantazie pracovala na plné obrátky. Představovala jsem si, co se asi tak děje uvnitř. Nemuseli jsme tady vůbec sedět! V duchu jsem si vyčítala tu nehodu a vracela se v myšlenkách o pár hodin zpět.

Byla středa. Právě jsem v kuchyni našeho malého domku v San Nicolò pěchovala do moka konvičky odpolední kávu.

„Amore, vuoi un caffè con me?“ volala jsem na Agostina do patra, jestli si dá se mnou kávu. Dostala jsem na ni chuť.

„Certo!“ ujistil mě, že do minuty bude dole v kuchyni.

Náš domek měl v přízemí malou kuchyňku, ve které bylo místo jen na ledničku, stůl se dvěma židlemi a sofa. V patře byla koupelna, malý pokojíček a ložnice. Shora vedly dolů do kuchyně úzké točité schody, které se to pozdní odpoledne staly Agostinovi osudné.

Po pár jeho svižných krocích jsem uslyšela zvuky, které nevěstily nic dobrého. Agostinovi na schodišti uklouzla noha a on se sesunul o tři schody níž. Ten okamžik změnil všechny naše odpolední plány. A nejen ty.

V koleni, které měl Agostino už z dřívější doby ne v právě dobré kondici, to křuplo.

Ozvalo se Agostinovo zaúpění, následované procítěným: „Vaffanculo!“

To asi nemusím překládat ani tomu, kdo neumí italsky.

Otočila jsem se od hrníčků, do kterých jsem právě lila kávu, a zahlédla jeho bolestný pohled. Směřoval ke koleni. Vyděšená strachem, jsem vykřikla:

„Cosa fai?“

„Niente amore, ginocchio...“ odpověděl mi skučící Agostino a držel se přitom za levé koleno.

Pak se na mě prosebně podíval: „Máme led?“

V jeho tváři byla vidět bolest a obavy.

„Sìììì.“ Bleskurychle jsem zamířila k ledničce. Do igelitového sáčku jsem nasypala kostky ledu a podala mu je. Držel se za koleno a snažil se nohu trochu natáhnout. Ta bolest byla vidět i přes jeho zatnuté zuby.

Sedla jsem si na schod pod ním a opatrně se snažila vyzvídat: „Co máš s kolenem?“

„Porca miseria,“ cedil mezi zuby další italskou nadávku. „Prosím tě, přines mi ortézu. Měla by být v autě, v kapse za sedadlem řidiče,“ dával mi instrukce.

„V autě? Ortézu?“ Nechápala jsem, proč má stahovací obvaz na koleno uložený v autě.

„Ano, myslím, že je tam,“ trval si Agostino na svém.

Nechala jsem ho sedět na schodech a vyběhla jsem před dům, kde stála zaparkovaná fordka. Zašátrala jsem v kapse sedadla a opravdu nahmatala ortézu. Popadla jsem ji a bleskurychle zamířila zpátky do domu.

Agostino seděl na schodech, chladil si koleno a jeho pohled byl všeříkající.

Bylo mi jasné, že na pohodovou odpolední kávu nedojde a že nepojedeme ani k moři. Budeme muset vyhledat doktora. Moje domněnky, že teď Agostina naložím a odvezu někam na pohotovost, rychle vzaly za své. Agostino mi vysvětlil, že v Itálii se do nemocnice nejezdí, pokud ti nejde o život.

„Cože?“ Nechtěla jsem připustit, že po tom, co se mu stalo, zůstaneme v klidu doma.

Agostino mi ale připomněl striktní pravidla nemocnice ve Vibo Valentia.

„Kdybychom teď jeli do nemocnice, budou mi nejdříve dělat covid test, abych vůbec mohl vstoupit do ordinace. A potom tam možná budu několik hodin čekat a nakonec mi stejně řeknou, že tam není ortoped a že si mám v pracovní době dojít ke svému lékaři nebo na ambulanci,“ popisoval mi kalábrijské praktiky. Nekrvácí, tudíž neumírá.

To mi hlava nebere. Zase jsem si vybavila všechny ty neskutečné možnosti, které zdravotnictví v České republice nabízí. Ne že by se u nás na pohotovosti nečekalo, ale i když čekáte, můžete si být jistí, že vás nakonec vyšetří chirurg, že vám udělají rentgen a ještě ten den se rozhodne, co se musí ošetřit hned a co počká.

A tady? Pacient radši zůstane doma a přijde do ambulance až v ordinálních hodinách, protože ví, že když neumírá, je zbytečné, aby vůbec někam jezdil.

Divné praktiky, napadlo mě. U nás jsme zvyklí jezdit na pohotovost s každým prdem, a v Itálii je potřeba mít na kahánku, nebo aspoň krvavé koleno!

Krvavé koleno Ago sice nemá, ale podle otoku to asi do rána nepřejde.

Ač nerada, nakonec jsem Agostina poslechla a zůstali jsme doma. Do zítřka budeme koleno chladit a hned ráno vyrazíme na ambulanci, abychom se dozvěděli, co to nešťastné uklouznutí na schodech s kolenem udělalo.

Z myšlenek na včerejší den a na to, jak se to celé seběhlo, mě vytrhl zvuk dveří, které se otevřely.

„Konečně!“ oddychla jsem si, když jsem Agostina uviděla vycházet z ordinace.

Zamířil ke mně a podal mi nějaké papíry.

„Vezmi mi tu lékařskou zprávu, teď půjdeme na rentgen,“ pošeptal mi, chytil mě za ruku a namířil si to ke vchodu. Ruku v ruce jsme odcházeli z té

neútné ambulance, ze které jsem měla pocit, že jsem se vrátila v čase asi tak o padesát let zpátky. Minimálně.

„Dimmi tutto,“ naléhala jsem. Byla jsem netrpělivá, chtěla jsem vědět, co se v ambulanci odehrálo.

„Dopo,“ odbyl mě Agostino. Všechno se dozvím, až budeme venku z čekárny.

„Allora?“ Trvala jsem na tom, aby mi řekl, jaký je lékařský verdikt.

„Niente, amore,“ pokrčil rameny. „Musím na rentgen a také se objednat na magnetickou rezonanci. Potom se uvidí.“

Dorazili jsme k nemocničnímu objednávacímu okénku. Seděla za ním drobná Italka s černě podmalovanými očima a obrovskými visacími náušnicemi. Neměla oblečený žádný stejnokroj, ale svítivě žluté vypasované sako. Dlouhými nehty něco vyťukávala do počítače a chrastila přitom náramky, kterých měla na zápěstí asi deset.

Cincinegi, napadlo mě okamžitě. Tímto slovem se v kalábrijském dialektu v okolí Capo Vaticano hovorově označuje bižuterie. Po našem by se řeklo šmuky nebo cingrlátka. Italky se rády zdobí, nikde jinde jsem neviděla tolik žen, které by si tak potrpěly na šperky a bižuterii. Většina, jak jsem si všimla, si oblíbila značku Pandora, skoro mám až dojem, že je tady náramek této značky snad povinný nebo co. A nejsou to jen náramky, na čem Italky ulítávají. V každém uchu mají nejméně tři náušnice a i ve zralém věku mívají ušní lalůčky jako cedník.

Agostino trpělivě stál před objednávacím okénkem a stejně jako já po očku pozoroval slečnu za počítačem. Po chvilce jejího nezájmu začal potukávat kartičkou codice fiscale o přepážku.

Italka zvedla oči od monitoru a podívala se na Agostina.

„Mi dica,“ vyzvala ho odměřeně, aby řekl, co si přeje.

Agostino vsunul do úzkého otvoru mezi přepážkou a okénkem papíry z ambulance. Slečna ve žlutém saku, které mi připomínalo citron ze Sorrenta, si je přitáhla dlouhými nehty. Nejdříve se do nich dlouze zahleděla a potom začala v pravidelném rytmu ťukat ukazováčkem do počítačové myši.

Evidentně se proklikávala kalendářem a hledala volný termín na magnetickou rezonanci. Její velké tmavé oči sledovaly obrazovku.

„Mercoledì va bene?“ nabídla Agostinovi termín příští středu.

„Perfetto,“ souhlasil.

Také mu připomněla poplatek 50 euro.

A zase ty rozdíly! U nás se na magnetickou rezonanci hned tak nedostanete, musíte si počkat nějaký ten týden, ne-li měsíc. Ale když máte pojištění, neplatíte nic. Italský zdravotnický systém je dočista odlišný od toho našeho. Jakkmile tady vstoupíte do nemocnice, je jasné, že si uděláte průvan v peněženice.

Agostino vytáhl padesátieurovku a vsunul ji do otvoru pod okýnkem. Náramky zachrastily, bankovka zmizela a výměnou za ni dostal potvrzení o zaplacení a rezervaci termínu vyšetření.

„Grazie mille,“ poděkoval Agostino tomu citronu ze Sorrenta.

Italka ve žlutém saku se usmála: „Rentgen je dolů po schodech a potom doprava.“

Na rentgen kolena jsme naštěstí nečekali dlouho. Byla to jen půlhodina, ale i tak už jsem se nemohla dočkat, až z té kalábrijské nemocnice vypadneme.

„Konečně!“

Agostino vyšel z kabinky rentgenu a ubezpečoval mě, že pro dnešek už to stačilo. Pojedeme domů.

„Tak co s tím kolenem teda máš?“ chtěla jsem znát ortel lékařů.

Agostino si nahlas povzdechl: „Budu muset na operaci. Ale rozhodne se to až po magnetické rezonanci.“

„Na operaci?“ vykulila jsem oči.

„Meniskus je v háji a vypadá to, že to odnesly i křížové vazy.“

Nevěděla jsem, co na to říct a jak Agostinovi pomoci.

Prosebně se na mě podíval: „Andiamo a casa, amore.“

Zamířili jsme k východu.

Ruku v ruce jsme se pomalým krokem vrátili k autu. Sedla jsem si na místo řidiče, zapnula si bezpečnostní pás a podívala se na Agostina. Tušila jsem, že jeho stav nejspíš oddálí můj odlet do Čech.

„Že teď poletím za Annou, na to asi můžu zapomenout, co?“

„Non lo so, decidi tu,“ pokrčil rameny, že rozhodnutí nechává na mně.

Od chvíle, kdy Agostino řekl slovo „operace“, mi bylo jasné, že všechny moje plány se značně zkomplikují. Přece ho tady nemůžu nechat a odjet si za Annou! Od prvního září, kdy zareagovala na můj dárek k narozeninám, jsem měla nutkavou touhu se s ní vidět.

Navíc ani nevím, jestli se Anna se mnou chce setkat, zatímco stoprocentně vím, že Agostino mě teď opravdu bude potřebovat.

Kdo by ho vozil po doktorech a případných rehabilitacích? Ptala jsem sama sebe, i když odpověď jsem znala už předem. No přece já jako jeho nejbližší člověk.

Nastartovala jsem auto a měla jsem hrozný vztek na celý svět. Nemůžu za Annou, bojím se o Agostina... A za to za všechno může to prokletý koleno!

Vybavila se mi pitomá dětská hra se stejným názvem. KRVAVÝ KOLENO. Nikdy jsem ji neměla ráda. Říkalo se v ní:

„První hodina odbila, lampa ještě svítila... Druhá hodina odbila, lampa ještě svítila...“ A v určité chvíli ten, kdo byl Krvavý koleno, vykřikl: „Lampa už zhasla!“ A vrhnul se na ostatní.

Nesnášela jsem tu hru. Možná proto, že byla na motivy Erbenovy balady z Kytice, které jsem se vždycky bála. Myšlenky mi vířily hlavou jedna přes druhou. Krvavý koleno, Agostino, Anna...

Tolik jsem svou nejmladší dceru toužila vidět, obejmout ji a přitom se letmo dotknout jejích vlasů. Tak, jak jsem to vždycky dělávala, když se přišla přitulit. Měla je dlouhé a zdravé. Kdykoli zavřu oči a představím si je, cítím i jejich vůni. Matky a dcery mají mezi sebou zvláštní pouto a my jsme ho mezi sebou zpřetrhaly. Jsem ale přesvědčená o tom, že žádná láska není tak

přirozená a tak odpouštějící jako ta mateřská, a nepřestávám doufat, že si k sobě zase najdeme cestu.

Není nic, co bych teď viděla raději, než pihu uprostřed Anniny brady. Žádná melodie není pro mě libozvučnější než její zvonivý smích. Odletět za ní ale nemůžu. Teď ještě ne.

Držela jsem ruku na volantu a nepřítomně se dívala dopředu.

„Amore, můžeš řídit?“

„Jasněže můžu, to nic, jen jsem se zamyslela,“ ubezpečila jsem Agostina.

„Od teď budu tvůj osobní řidič,“ oznámila jsem svému klukovi, abych ho ujistila, že jsem připravená vozit ho, kam bude potřebovat.

„Děkuji ti za všechno, co pro mě děláš.“ Jemně mi přešel rukou po tváři a zamilovaně dodal: „Ti amo tanto, sai?“

Pak pohladil hřbet mé pravé ruky, která svírala řadicí páku.

Z každého jeho pohledu jsem cítila, že mě miluje.

„Anche io...“ řekla jsem tiše a rozjela se směrem k San Nicolò.

Kapitola druhá

Catanzaro

Ubytovala jsem se v hotelu, asi kilometr od soukromé kliniky Villa Serena v Catanzaru. S Agostinem jsem se rozloučila u dveří s nápisem Příjem pacientů. Teď už budu jen čekat na zprávu, že má po operaci. Když všechno dobře dopadne a nebudou komplikace, zítra odpoledne ho propustí domů. Jsem bez něj hodinu a už se mi stýská.

Mám malý apartmán s výhledem do zahrady. Jakmile jsem do něj vstoupila, natáhla jsem se v oblečení na ustlanou postel. Můj zrak padl na zarámovanou fotografii na protější zdi. Bylo na ní Catanzaro Lido, které jsem poznala teprve před pár dny. Výlet k Jónskému moři jsme s Agostinem spojili s první návštěvou kliniky Villa Serena, kde byl na předoperačním vyšetření a prohlídce u vyhlášeného ortopeda. Prý se specializuje na kolena a operuje především sportovce. Villa Serena je soukromá klinika, proto taky Agostino dostal termín operace téměř okamžitě. Byla jsem ráda, že v Kalábrii existují i zdravotnická zařízení se standardem, na který jsem zvyklá z Čech.

Po vyšetření jsme z Catanzara nejeli hned domů, ale udělali jsme si výlet na Catanzaro Lido, které jsem doposud neznala. Musím ale přiznat, že mě příliš nenadchlo. Podrážku pomyslné italské boty omývá Jónské moře. Nečekala jsem, že bude tak jiné než Tyrhénské moře, které znám z Capo Vaticano. Rozdíl byl znát, už když jsme přijížděli k pobřeží. Jónské moře nemělo tyrkysovou barvu a nebyly tady ani skalní útesy, pod kterými by se mohly schovávat romantické pláže.

Pláž u Catanzaro Lido byla široká, dlouhá, s tmavším pískem a kamínky. Podél ní vedl nekonečně dlouhý chodník „lungomare“, jak se takovým přímořským vycházkovým cestám říká. I zeleň tady byla jiná. Místo divoce rostoucích opuncí, které lemují pláže Capo Vaticano, zdobily široký a hladký chodník Catanzaro Lido palmy, doplněné spoustou osázených květináčů.

Na dlouhé procházky to teď s Agostinem rozhodně nebylo, čeká ho operace a nesmí nohu zatěžovat. Místo korzování jsme si sedli do jednoho z barů nad pláží a objednali si Aperol.

V Itálii je zvykem, že vám k tomuto proslulému nahořklému nápoji automaticky přinesou něco k zakousnutí. Ať už jsou to místní jednohubky, miska oliv, pistácií nebo chipsů.

„Cin cin, amore,“ řekl Agostino.

Skleničky cinkly a já jsem spontánně sáhla po plátku smažených brambůrek. Je to mor. Jakmile začnete, nejde přestat. Spokojeně jsem ucucávala svůj oblíbený drink a chroupala chipsy.

Mé bezstarostné chroupání přerušil Agostino. „Musíme si promluvit o tom, co bude.“

Nechápavě jsem se na něj podívala: „Jak to myslíš, co bude?“

„Až mě propustí z nemocnice, budu na tobě pár dní zcela závislý,“ snažil se Agostino o vážný tón.

Z operace měl přirozeně obavy a nejspíš mu dělalo starosti i to, jestli si uvědomuju, co mě čeká. To je snad jasné, že se o něj postarám, tak jaképak

hovory o tom, co bude? Zbytečně to dramatizuje, pomyslela jsem si.

„Amore, s tím si nelámej hlavu. Nebude to poprvé, co budu dělat pečovatelku,“ připomenula jsem mu.

Starat se o druhého pro mě opravdu není nic, co bych si už nezkusila. Byla jsem třikrát vdaná, takže vím, čeho je mužský schopný, když přijde nějaký zdravotní problém. Není žádným tajemstvím, že když je nemocná žena, dokáže se postarat o sebe i zbylé členy domácnosti, zatímco nemocný chlap nezvládne vůbec nic.

I moji tři exmanželé měli několikrát smrtelnou nemoc na sedm. A já mám zkušenosti i s horšími věcmi, než je obligátní chlapská rýmička. Trojku jsem dokonce zachraňovala při kolapsu a srdeční arytmii. Když se 90 kilo živé váhy bezvládně sesunulo k zemi, zvládla jsem s asistencí po telefonu i první pomoc.

„Andrà tutto bene,“ ujišťovala jsem Agostina, že všechno dobře dopadne a že se nemusí ničeho obávat.

Načež mi opatrně sdělil horkou novinku: „Dělám si starosti hlavně s tím, že budeme muset bydlet u našich.“

„Perché?“ Vykulila jsem oči a položila nakousnutou brambůrku na stůl.

„Máme přece ložnici v patře,“ vytasil se Agostino s pádným argumentem. Pohybovat se s berlemi po strmých schodech bude po operaci určitě nad jeho síly.

„È vero,“ musela jsem mu dát za pravdu. Bude pro něj náročný už i jeden schod, který vede z terasy do kuchyně jeho rodičů, natož točité schodiště v San Nicolò.

Až teď mi došlo, že pro jeho pooperační stav je naše bydlení zcela nevyhovující. V patře je toaleta a ložnice, zatímco televize spolu s malým sofa je dole v kuchyni. I kdyby se mi podařilo dostat Agostina po schodech nahoru, dolů už ho nedostanu. Zůstane celou dobu uvězněný v ložnici. A bez televize.

„To jako myslíš, že se nastěhujeme do pokojíčku, který máš u svých rodičů?“ pokoušela jsem si udělat jasno o našem budoucím dočasném útočišti.

Většina italských synů má u své maminky pokojíček klidně i do čtyřiceti, bez ohledu na to, jestli jsou zasnoubení, nebo ne. Má ho i Agostino a odstěhoval se z něho teprve před pěti měsíci. No, odstěhoval je vlastně trochu silné slovo. I když spolu bydlíme, ve skříni má minimum věcí, většinu si nechal u rodičů. Považuje za zbytečné své věci přenášet, vždyť od jeho rodičů bydlíme jen deset minut pěší chůze.

„Ano, budeme v mém pokoji,“ potvrdil mi Agostino.

Což o to, v jeho mládeneckém pokojíčku je dvojlůžko, nemusíme tedy spát odděleně. Přes chodbu je toaleta a koupelna, která je údajně také Agostinova. Obývací signora Domenica příliš nevyužívá, většinu času tráví totiž v kuchyni. Takže budeme mít k dispozici i ten.

Chvilí jsem si představovala, jak asi bude vypadat naše společné bydlení. Jak znám signoru Domenicu, určitě se nebude zdráhat otevřít jakékoli dveře ve svém domě. Hrůzu mi taky naháněla představa, že budeme používat společnou kuchyni.

Agostino mě překvapil informací, že už je to všechno domluvené. „Máma bude ráda, ostatně sama mi to navrhla, když jsem s ní naposledy mluvil.“

„Aha,“ užasla jsem. Tak ono je to všechno o mně beze mě...

„Má tě ráda, bude nám tam dobře,“ přesvědčoval mě.

„No, já ti nevím, jestli je to dobrý nápad bydlet s tvými rodiči. Vždyť nebudeme mít žádné soukromí,“ namítala jsem.

Agostino mě uklidňoval: „Bude to jen na pár dní.“

Bydlet s jeho matkou jsem neviděla jako ideální řešení. Stále jsem měla na paměti, co mi řekl Gaetano z pizzerie Etna o italských tchyních: „Tchyně může být pro tebe hvězda, jen když je několik světelných let daleko.“

Po několika společných obědech mám sice pocit, že se jí líbím a že proti naší lásce nic nenamítá, ale trochu mě děsí, že je to jen dočasné. Když s ní budu dennodenně v jednom domě, nejspíš brzy zjistí, kdo jsem. Často si

volám se svou nejstarší dcerou a k našim hovorům využívám videokameru. Až mi Mirka řekne „mami“, bude na problém zaděláno. A to ani nemluví o tom, že mně po ránu nějakou chvíli trvá, než si z obličeje smažu pár let. Jsem jako diesel, potřebuju k rozjezdu čas.

Vzpomínky na Catanzaro Lido jednoznačně přebila zpráva, že budu muset nějaký čas pobývat pod jednou střechou s Agostinovými rodiči.

O italských maminkách jsem slyšela, že přítelkyně svých synů považují za zlodějky, které jim kradou lásku jejich chlapečků, a že jsou pro ně nepřítelem číslo jedna. Na každém šprochu pravdy trochu, říká se. Takže musím počítat s tím, že mě Agostinova matka nejspíš v lásce příliš mít nebude.

Nechápu to. Proč tchyně nepřijímají nevěsty do rodiny celým svým srdcem? Vždyť přece i ony dávají jejich synům lásku. Já jsem měla Vojtovu Terezkou ráda od první chvíle. Převzala štafetu péče o mého syna a za tu lásku, kterou v něm probudila, jsem jí spíš vděčná, než abych na ni za to žárlila.

Už půl hodiny civím na zeď s obrázkem Catanzara Lida. Až Agostina zítra pustí, nepojedeme domů do San Nicolò, ale do Brivadi k jeho rodičům... Při pomyslení, že nemám na vybranou, jsem si nahlas povzdechla.

Ta myšlenka mi nešla z hlavy. Doufala jsem, že v Brivadi zůstaneme opravdu jen pár dní. Doktor přece říkal, že Agostino je mladý, zdravý a po operaci kolena bude do měsíce chodit bez berlí.

Do měsíce! Představa, že budu v domě jeho rodičů celých třicet dní, mě děsila. Co ještě říkal ten doktor? Snažila jsem se vybavit si, s čím Agostino opouštěl ordinaci po předoperačním vyšetření.

„Do dvou měsíců se vrátíte ke všem vašim dřívějším aktivitám,“ ubezpečoval ho tehdy lékař. Jen aby to tak bylo! Něco uvnitř mi říká, že to nebude jednoduché. Že by intuice? Zřetelně ji cítím. Nabourává všechny argumenty o výhodách bydlení u Pontorierových.

Ležet na hotelové posteli a čekat na telefon ale nebudu. Musím na vzduch, než mě všechny ty obavy, co nás s Agostinem v příštích dnech čeká, úplně udolají a já nebudu schopná myslet na nic jiného.

Vstávat! Jde se do města! Dala jsem „rozkaz“ sama sobě, abych se přiměla zvednout se z postele.

Město Catanzaro je na kopci, a když se po něm chcete pohybovat pěšky, musíte mít dobrou kondičku. Naštěstí nejsem líná, a i když se jako astmaticka v kopcích občas zadýchávám, dostala jsem chuť zdolat tuto výzvu a prozkoumat hlavní město Kalábrie po svých.

Catanzaro bylo postaveno celkem na třech kopcích a leží v zálivu Squillace v Jónském moři. Dominantou města je ocelový most přes údolí Fiumarella. Je to mimochodem jeden z nejvyšších mostů v Evropě. Catanzaro oplývá velkým množstvím kostelů. Je jich zde asi šedesát a šestnáct z nich se nachází přímo v samotném centru. Neměla jsem šanci obejít je za jediný den všechny, a tak jsem si vybrala ty, o kterých jsem si myslela, že budou nejzajímavější.

První, který jsem si vytypovala a do něhož jsem se také vydala, byla Cattedrale di Santa Maria Assunta, pocházející z počátku 12. století. V její kapli San Vitaliano jsou uloženy ostatky patrona města, svatého Vitaliana. Považovala jsem za důležité toto místo navštívit. Nejsem věřící, přesto chodím do kostelů ráda, v jejich tichosti se dokážu zklidnit. Moje myšlenky se v katedrále upínaly především k Agostinovi.

Už aby to měl za sebou! Přála jsem si, aby operace dobře dopadla a aby se mi Agostino co nejdříve ozval. Itálie mě naučila být trpělivá, a tak jsem ani nekontrolovala telefon. Jen by mě to zbytečně znervózňovalo. Snažila jsem se myslet pozitivně a užít si procházku po městě.

Dalším mým cílem byla Basilica dell'Immacolata, která plnila, jak jsem se dočetla u jejího vstupu, funkci diecézní mariánské svatyně. Vešla jsem dovnitř a strávila v jejím tichém prostoru asi půl hodiny prohlídkou. Potom mi začalo kručet v břiše. Byl čas něco sníst. Na promenádě Corso Mazzini, jež vede napříč městem a je lemovaná paláci, pocházejícími z 19. a 20. století, jsem si vyhlédla bar, před kterým stál hlouček studentů. Tady se najím rychle a možná i levně, napadlo mě.

Studenti se spolu vesele bavili. Vůbec jsem ve městě potkávala hodně mladých lidí. Teprve později jsem zjistila proč. V Catanzaru totiž sídlí druhá největší univerzita celého regionu, která má tři fakulty. U každého zdejšího baru se proto houfuje omladina. S chutí jsem snědla panino s mozzarellou, rajčaty a křupavým salátem a s lahvičkou neperlivé vody jsem pokračovala ve své poznávací procházce.

Na internetu jsem našla, že město má dvě brány, které byly součástí středověkých městských hradeb. První z nich se jmenuje Porta di Stratò, jméno té druhé pro mě však bylo mnohem atraktivnější – nese název Porta di Sant'Agostino.

Jooo! Bránu svatého Augustina musím rozhodně vidět a vyfotit! Jmenuje se stejně jako můj kluk, radovala jsem se.

Augustin z Catanzara je světec. A můj Agostino se jím stane taky – když se mnou vydrží... Pobaveně jsem se svému přirovnání usmála.

Myšlenky na Agostina mě provázely celou cestu městem. Zpráva, jestli je už po operaci, stále nepřicházela. Začala jsem být nervózní. Operovat ho měli před polednem, tak snad nebude spát až do večera a dá mi vědět, uklidňovala jsem sama sebe.

V tu chvíli cinkla zpráva.

Ulevila jsem si nahlas: „Že ti to ale trvalo!“

Nedočkavě jsem přečetla esemesku: **Amore, ti amo tanto.**

Do prkenný vohrady! Proč mi píše, že mě miluje, když čekám na to, jak dopadla jeho operace? Nechápvavě jsem kroutila hlavou.

Vzápětí přišla další zpráva. Stálo v ní: **Tutto a posto.**

Na nic už jsem nečekala a rovnou Agostinovi zavolala.

Ozval se mi hlas, zřetelně poznamenaný narkózou. Hned jsem se ho zeptala, jak se cítí: „Ago, come stai?“

Rozespalý Agostino zastřeným hlasem odpověděl, že se konečně probral a je schopný komunikovat. Operace dopadla dobře. Večer přijde sestřička, aby mu pomohla vstát z postele a zkusila s ním první kroky.

„Z nohy mi kouká hadička,“ dodal ještě Agostino.

„To bude dobrý, to je drenáž,“ utěšovala jsem ho. „Hlavně, že to máš za sebou!“

A hned jsem zjišťovala: „Můžu za tebou přijít? Pustí mě k tobě?“

„To nevím, ale spíš asi ne,“ uvažoval Agostino. V nemocnicích byla kvůli obavám z covidu stále dost striktní pravidla. Už na příjmu musel absolvovat výtěr z nosu, aby se potvrdilo, že je negativní a že může na operační sál.

„Jestli bych kvůli návštěvě musela podstoupit test na covid, tak to rozhodně nepříjdu!“ upozornila jsem ho. Takovou obět' ode mě nemohl očekávat.

„Dali ti už něco k jídlu?“ snažila jsem se raději změnit téma.

„Měl jsem jen trochu vody. Ale myslím, že k večeři dostanu pastinu.“

Pastina in brodo je jednoduchá polévka, sestávající z drobných těstovin, vařených ve vývaru. Dala by se přirovnat k naší české písmenkové polévce pro děti, je to čistý vývar s těstovinami, který neurazí, ale ani nenadchne.

Agostino, vyhládlý dlouhými hodinami půstu, neskrýval své chutě: „Dal bych si pizzu!“

„No, když máš chuť na pizzu, tak to už jsi v pořádku,“ zasmála jsem se.

„Zeptám se, jestli bys mi nemohla na recepci aspoň kousek přinést,“ pokračoval Agostino ve svém snění o ideální večeři.

Vypomáhal si přitom argumentem, že když si pobyt v nemocnici platí, má na kousek své oblíbené pizzy nárok: „Je to přece soukromá klinika, mohli by mít trochu pochopení...“

„Do zítřka to vydržíš a potom si spolu dáme obří Margheritu!“ slíbila jsem mu.

Ulevilo se mi. Byla jsem ráda, že má operaci za sebou a že už má dokonce i chuť k jídlu. Zítra si ho odvezu domů, a když bude chtít, může klidně Margheritu večeřet každý den.

Domů si ho neodvezeš, přihlásil se o slovo můj vnitřní našeptávač. Pojedeš ke tchyni, připomenul mi, na co jsem nechtěla myslet. Že budu pár dní pod

drobnohledem Agostinovy matky a nejspíš i jeho sestry Marii, která v domě také bydlí.

Pro Italy je rodina vším. Všimla jsem si, že tady na jihu není ani moc domovů pro seniory. Děti své staré rodiče nikam neodkládají. Staří a mladí bydlí spolu. Není nic neobvyklého, že spolu žijí třeba i tři generace. Když se v Kalábrii staví dům, většinou je vícegenerační.

Z myšlenek na dům Pontorierových mě vytrhla až výloha s obuví. Do oka mi padly šedé semišové kozačky. Byly na platformě a vypadaly pohodlně. Docela zřetelně jsem slyšela, jak na mě volají:

„Na co čekáš? Pojď si pro nás!“

Moc se mi líbily a ty potvory to cítily i přes tlusté sklo výlohy. Přitahovaly moji pozornost jako magnet. Před pěti měsíci jsem si do Kalábie stěhovala padesát párů bot a od té doby jsem si žádné nekoupila. Celé léto jsem strávila v žabkách a jedněch teniskách a po nových botách jsem netoužila. Až do dneška. Zkoušela jsem sama sobě rozmluvit ohromnou chuť si je vyzkoušet.

No tak, vždyť je konec září a je tady vedro. Co bych s nimi asi tak dělala? Domlouvala jsem sama sobě.

Ale můj vnitřní hlas, zodpovědný za všechny neplánované holčičí nákupy, se nedal. Správná Italka nehledí na počasí, ale na kalendář, našeptával mi.

A měl pravdu. Italky se řídí kalendářem, nikoliv počasím. Jakmile nastane první podzimní den, vyrazí ven v kozačkách navzdory tomu, že je tam přes dvacet stupňů. To stejné platí i pro oblečení. I když je v Kalábrii koncem září ještě počasí na tričko s krátkým rukávem, Italky vytasí k večeru bundy lemované kožešinou, zatímco já jsem v lehkém saku spařená jako kapusta. Mají to zkrátka jinak. Jsou osobité, stylové a oblečení nosí s grácií. Navíc vyzařují něco, čemu se říká zdravé sebevědomí. Nejspíš je to tím, že italské matky už od mala vštěpují svým dcerám, že jsou krásné, a je jedno, jestli mají postavu hrušky nebo jsou štíhlé jako stonky chřestu. Svůj velký podíl na tom

mají i samotní Italové. Chovají se k ženám jako ke královnám a ony se tak potom i cítí.

Nadechla jsem se a otevřela dveře obchodu s obuví.

„Salve,“ pozdravila jsem drobnou Italku na desetacentimetrových jehlách a ukázala prstem do výlohy. „Posso provarle?“

Odpověděla mi s širokým úsměvem: „Certo!“ a zeptala se, jakou mám velikost.

„Quaranta,“ řekla jsem si o čtyřicítku.

Boty seděly jako ulité, a tak jsem ani neměla špatné svědomí, že utrácím. Co je to devadesát euro proti lodičkám italského designéra Antonia Vietriho, které mají podpatek z ryzího zlata a stojí bezmála dvacet milionů dolarů? Když se to tak vezme, jsem vlastně spořivá holka...

Za pár minut jsem z obchodu odcházela s krabicí bot, které jsem považovala za ten nejlepší suvenýr z hlavního města Kalábrie.

Teď ještě zbývá koupit kus pizzy a přemluvit personál nemocnice, aby ji donesl mému hladovému Italovi, plánovala jsem si.

Stoupala jsem do kopce směrem k hotelu, když mi cinkla esemeska od Agostina: **Sei speciale!**

Vzápětí za ní přišla i fotka z nemocniční postele. Agostino se na ní usmíval nad kouskem Margherity. Zastavila jsem se a ještě jednou jsem se na ni dlouze zadívala.

Život se skládá z maličkostí a umět se z nich radovat je velká věc!